

چکیده

کیفیت مراقبت بهداشتی
لین تاکنون روش‌ها و چارچوب‌هایی برای ارزیابی، سنجش و بهبود کیفیت داده‌ها وجود نداشته است. براین اساس، پژوهش حاضر با هدف طراحی الگویی اولیه به منظور بهبود کیفیت کسب اطلاعات بهداشتی و درمانی در کشور انجام گرفت.

این پژوهش از نوع بنیادی - کاربردی، توصیفی و تطبیقی است که در چند مرحله شامل انجام مطالعات میدانی در زمینه الگوها و استانداردهای موجود در سایر کشورها و استانداردهای ملی، طراحی الگو و نظرخواهی از صاحب‌نظران انجام گردید. برای تحقق هدف اصلی این پژوهش، پنج سؤال پژوهشی مطرح و به آنها پاسخ داده شد. مهم‌ترین یافته‌های این پژوهش عبارت است از:

- بررسی الگوهای مختلف نشان می‌دهد که این الگوها، هر یک از رویکردی خاص به کیفیت داده‌ها پرداخته‌اند و ساختاری مدون و جامع در این زمینه وجود ندارد. براین اساس در الگوی طراحی شده سعی شده است که به تمام جنبه‌های ساختاری و اجرایی توجه گردد. با توجه به جدید بودن تئوری مدیریت کیفیت داده‌ها، اجرای موفق الگو، نخست لازم است که تحولی اساسی در نظام اطلاعات بهداشتی و درمان کشور صورت گیرد و لازمه آن ایجاد نگرشی نو به اهمیت، تولید و به کارگیری اطلاعات بهداشتی است.

- نگاهی به مجموعه مختصر دستورالعمل‌های استاندارد وزارت بهداشت که مربوط به سال ۱۳۷۶ است بیانگر این مسئله است که با توجه به روزآمدسازی استانداردها به صورت دوره‌ای در سایر کشورها، درخصوص استانداردهای ملی هنوز جای کار بسیاری باقی است.

- طبق آنچه بررسی گردید، در استانداردهای ملی مجموعه مشخصی به عنوان مجموعه حداقل داده‌ها وجود ندارد و داده‌های ضروری به صورت کلی در بندهای مختلف دستورالعمل وزارت بهداشت اشاره شده است. با توجه به ضرورت این نیاز و جای خالی این مجموعه در سطح ملی، مجموعه‌ای مشتمل بر ۷۳ عنصر اطلاعاتی در دو قسمت شامل داده‌های اداری و بالینی به عنوان مجموعه حداقل داده‌ها در بخش هفتم الگو ارائه شد که از نظر صاحب‌نظران تمام موارد تأیید گردید.

- با استفاده از نتایج حاصل از تطبیق مطالعات الگوی پیشنهادی در هفت قسمت تدوین گردید. با تفاوتی آشکار نسبت به الگوهای اجرایی در سایر کشورها، ساختار الگو شامل: مدیریت کیفیت داده‌ها، وظایف مدیر کیفیت داده‌ها، متخصصین مدیریت اطلاعات بهداشتی، استانداردهای داده‌های بهداشتی، ابزار گردآوری داده‌ها. شیوه‌های نظارت بر کیفیت داده‌ها و مجموعه حداقل داده‌ها است. الگوی مدیریت کیفیت داده‌ها که سعی شده است کامل‌ترین ابعاد را در مقایسه با الگوهای دیگر دربرگیرد مشتمل بر ۲۷ ویژگی کیفیت داده‌ها است.

- فقدان ساختاری سازمان یافته برای اطلاعات بهداشتی ضرورت انجام مهندسی مجدد در نظام اطلاعاتی کشور را که پاسخ‌گوی نیازهای اطلاعاتی کاربران اطلاعات باشد، ایجاد می‌نماید. برای بهینه‌سازی الگوی پیشنهادی، اجرای آزمایشی الگو، تفکیک وظایف مدیریت کیفیت داده‌ها در سطوح مختلف، توجیه کاربران داده‌های بهداشتی، تمرکز به راه‌کارهای اجرایی براساس راه‌کارهای ساختاری و ارزیابی دیدگاه صاحب‌نظران اجرایی این سیستم لازم به نظر می‌رسد.